

8.61x14.65	1	עמוד 15	הארץ - כותרת	15/02/2016	51877837-6
עמותת ניצן לקות למיד - 80373					

מכתבים למערכת

תוספת זמן לכולם

בפתיחת שנת הלימודים הכריז משרד החינוך על שינוי המדיניות בנוגע לדרכי ההיבחנות של תלמידים עם ליקויי למידה. הרקע להחלטה הינו הפער שבין השיעור הגבוה של תלמידים מאובחנים מאוורים מבוססים, לעומת מיעוט המאובחנים באזורי הפריפריה. אכן, הגיע הזמן לשינוי. אולם, לא ניתן לצפות כי המדיניות החדשה תתקן כבמטה קסם את המצב הקיים. שינוי זה חייב להיות מבוסס מחקר ולהיטמע במערכת החינוך בתהליכים הדרגתיים, שכן אם לא כן, הוא יקשה על התנהלות בתי הספר ויפגע פגיעה בלתי הפיכה בתלמידים.

לטענת המשרד, רבים מהמבקשים התאמה של תוספת זמן במבחנים, אינם באמת זקוקים לה, אלא מבקשים להקל על עצמם, ולכן יש לצמצם את מספר הזכאים לה. האם תוספת הזמן הופכת את הבחינה לקלה יותר? התשובה שלילית. מחקרים מוכיחים שתוספת זמן, כשל עצמה, אינה משפרת הישגים. אטיות במבחנים נובעת מסיבות שונות, למשל, תלמיד המעבד מידע לאט זקוק לזמן נוסף כדי לשלוף מהזיכרון את מה שלמד. תלמיד עם לקות בקריאה, שקריאתו איננה אוטומטית, זקוק לזמן נוסף כדי לקרוא, בדיוק כפי שתלמיד המתקשה בארגון, זקוק לזמן כדי לסדר את מה שכתב. במקרים אחרים, קשיים מוטוריים יאטו את קצב הכתיבה. תלמידים עם קשיי קשב ייאלצו לבדוק לפני הגשת המבחן שאכן ענו על השאלות במלואן.

האם כל מבקשי ההתאמה מתמודדים עם קשיים אלה? סביר להניח שלא. מדוע, אם כן, עדיין מדובר במספר גדול כל כך? שאלה זו מדליקה נורה אדומה ומחייבת בדיקת בית. מומלץ לבחון, האם נבדקה אי פעם יעילות ההוראה? האם בית הספר מצייד את התלמידים בכלים ליעילות זמן התנהלותם בבחינה? האם לכיתות צפופות יש השפעה על היכולת להתרכז? האם נבחנה מידת השפעתם של גורמים מתערבים (כגון חרדה) על קצב העבודה? ובקיצור: האם זו בעיה של אבחון יתר או סימפטום של מערכת? רק לאחר שנענה על שאלה זו נוכל לצעוד לעבר השינוי. ועד אז? תנו להם את תוספת הזמן, לכולם.

ד"ר מלי דנינו, מנכ"לית אגודת ניצן (לקידום ילדים ובוגרים עם ליקויי למידה וקשיי קשב), תל אביב